

Vastheid vind je in de hemel **(Psalm 93)**

*Liturgie zondagmorgen 17 november 2013
te Hardinxveld-Giessendam:*

Belijdenis van afhankelijkheid
Vredegroet van God (Opb.1)
Lied 457:1-4
Gebed
Lezen: Hebr. 12:18-29
Gezang 119:1 (schoonlied gr 5-8)
Tekst: Psalm 93
Verkondiging
Psalm 93:1,2,3
De weg die God ons wijst (Hebr.13:1-16)
Gezang 105:1-a,2-m,3-a,4-v,5-a,6-m,7-a,8-v,9-a
Dankgebed en voorbeden
Inzameling van de gaven
Psalm 56:3,4
Zegen van God

“In Tacloban speelt niemand meer op het strand.”
Dat was te lezen in het ND van afgelopen donderdag.
In één zin wordt daarmee een heleboel gezegd.

Want het strand...
voor óns is dat een heel aantrekkelijk beeld.
Zeker nu het langzaam maar zeker weer kouder wordt,
nog even en de winter dient zich aan...
Alleen al het wóórd ‘strand’ is dan in staat
om warme vakantiegevoelens bij ons op te roepen.
Herinneringen aan een heerlijke zomer.
Wellicht ook plannen
om deze winter weer even op zoek te gaan naar de zon.
Lekker liggen doezelen aan het strand,
met in de verte het zachte ruisen van de golven.
Terwijl kinderen zich vermaken met het bouwen van een zandkasteel.

Maar in Tacloban speelt dus *niemand* meer op het strand.

Ja, de zee ligt er nu bij alsof er niets aan de hand is.

Maar de mensen op de Filipijnen weten wel beter.

Vorig weekend waren er opeens golven van vijf tot vijftien meter hoog.

Die net als bijna 10 jaar geleden de tsunami

op ongekende schaal verwoesting hebben aangericht,

en talloze mensenlevens opgeslokt.

Een van de krachtigste stormen ooit trok over het land.

Met windsnelheden van 235 tot 275 kilometer per uur.

Waar wij bij de storm onlangs een record hadden van 135 of 150 km p/u.

Wat een ongekende ramp!

Wat moet je hier nog over zeggen?

De minister van Binnenlandse Zaken op de Filipijnen zei zaterdag al:

“De verwoesting is, ik heb er bijna geen woorden voor...

het is werkelijk verschrikkelijk.”

Onze *reactie* is dan dat we meteen wat willen dóen.

Morgenavond is er een TV-actie voor de Filipijnen.

Vast en zeker wordt er weer grif gegeven.

En dat is ook goed.

Hier moet geholpen worden:

op korte termijn heel veel voedsel, medicijnen,

op langere termijn structurele hulp voor de wederopbouw.

Maar wat doet een ramp als deze *met ons*?

Willen we dáár wel naar kijken?

Moet je je even voorstellen: geen kind speelt meer op het strand...

Sterker nog: alles wat vertrouwd is, valt weg of is verwoest,

inclusief huizen, scholen en familiegemeenschappen.

Kinderen krijgen dingen te zien

die geen enkel kind te zien zou moeten krijgen.

Nou, welke volwassene daar voelt zich in zulke omstandigheden zelf ook niet weer zo klein en kwetsbaar als zo'n kind?

En welke volwassene *hier* voelt met hen mee?

Kijkt er zijn eigen leefwereld eens op aan:

alles wat óns vertrouwd is...

het zal maar opeens allemaal wegvallen of worden verwoest,
zelfs geen dak meer boven je hoofd,

je complete familie uiteengerukt, allemaal dood of vermist.

Weg al je vastheid,

meegesleurd door huizenhoge golven,

golven die werden opgezweept door een monsterstorm.

*

[2]

Al nadenkend daarover kwam ik deze week uit bij Psalm 93:

“De stromen verheffen, HEER,
de stromen verheffen hun stem,
luid verheffen de stromen hun stem.”

Je kunt het bijna hóren, als je dit leest:

de zee die steeds verder wordt opgestuwd,
het geraas zwelt aan,
de golven worden almaar hoger.

Je hoort, zoals vers 4 het noemt, de wijde wateren razen.

Wat een natuurgeweld!

Ja, ze verheffen hun stém.

Het razen en bruisen van machtige wateren,

het is als met het rollen van de donder,

waarin volgens Psalm 29 óók iemand met stemverheffing spreekt.

Daar is het de stem *van de HEER*:

“De stem van de HEER boven de wateren,

de God vol majesteit doet de donder rollen,
 de HEER boven de wijde wateren,
 de stem van de HEER vol kracht en glorie.” (Ps.29:3,4)
 Maar dáár *over*-stemt de macht van de HEER juist het geweld van de zee.
 Zoals Psalm 93 ook de weg wijst boven het geraas van de wateren uit,
 naar de machtige HEER die troont in zijn hoge hemel.
 Maar vóór we zover zijn, verheffen hier dus ook de strómen hun stem.
 En welke stem is dát?

Nou, allereerst de stem van de chaos.
 Zó zet Psalm 93 namelijk in.
 De HEER is koning... vast staat de wereld, zij wankelt niet.
 En die twee staan hier niet voor niets pal naast elkaar.
 De wereld staat vast, omdát de HEER koning is.
 De wereld wankelt niet, omdát de HEER haar heeft vastgezet.
 Oftewel: eerst wankelde zij wél, eerst had chaos haar in de greep.

Dat neemt ons even mee terug helemaal naar het begin.
 Eén van de eerste zinnen van de Bijbel:
 “De aarde was nog woest en doods,
 en duisternis lag over de oervloed,
 maar Gods geest zweefde over het water.” (Gen.1:2)
 Een woeste zee – meer was het niet, deze wereld.
 De stromen verhieven hun stem.
 Welke stem? De stem dus van de duisternis.
 Tótdat op een goed moment de stem van God klonk: er zij licht!
 En vanaf dat moment wás er licht.
 En, een poosje later: er moet droog land verschijnen!
 En vanaf dat moment wás er droog land. (Gen.1:9-10)
 God had de zee aan banden gelegd,
 vast staat sindsdien de wereld, zij wankelt niet.
 Men wist toen niet beter of de aarde was plat, vandaar: ze staat vast.

Maar die roerige wateren, ze waren vanouds ook beeldspraak.

Beeldspraak voor het geraas van de volken.

Weet u nog, Psalm 2?

“Waartoe leidt het woeden van de volken,
het rumoer van de naties? Tot niets.”

En waarom niet? Omdat de HEER in de hemel troont.

Maar dat is haast hetzelfde beeld als in Psalm 93:

het geraas hier op aarde, de rust van onze HEER in de hemel.

In de stromen hoorde men ook de stemverheffing van de volken,
de vijandige machten die het op Gods kinderen hadden gemunt.

Ja, voor de Joden was de zee een symbool van het kwaad zélf.

De duistere kracht van het kwaad,

die dreigde Gods goede schepping te vernietigen,

Gods volk ook, Gods plan om alles na de zondeval weer goed te maken.¹

In Tacloban speelt niemand meer op het strand...

Zo vond je in Israël geen Jood op zéé, behalve dan als vissers...

De zee, ze lag er meer dan eens vredig bij.

Maar de Joden wisten wel beter.

Alleen al als vissers hadden ze genoeg ervaring met stormkracht op zee.

En daarachter wisten ze dus de duistere kracht van het kwaad zelf.

Als dus vandaag een monsterstorm opsteekt zoals op de Filipijnen,

is dat dan ‘alleen maar’ een ongekend natuurgeweld,

of verheft daarin inderdaad het monster van het kwaad zijn stem?

Ze waren daar op de Filipijnen wel wat gewend hoor:

overstromingen, verschillende tyfoons, aardbevingen...

maar dit slaat echt alles.

En de aangerichte verwoesting

is de ergste die de Filipijnen ooit hebben gezien.

Wiens stem hoor je hier precies?

¹ Tom Wright, *Marcus voor iedereen*. Franeker 2011. Pag. 70.

Sowieso is hier meer aan de hand dan een heleboel natuurgeweld.
 Uitgerekend nu is er in Polen een klimaatconferentie van de VN.
 Bedoeld om te werken aan een wereldwijd klimaatakkoord.
 Want het is dan nog wel niet hard te maken
 dat de tyfoon Haiyan een gevolg was van de klimaatverandering.
 Maar het aantal superkrachtige stormen lijkt wel degelijk toe te nemen.
 En de klimaatorganisatie van de VN noemde afgelopen september
 met grotere stelligheid dan voorheen menselijke activiteit
 als een belangrijke oorzaak van de opwarming van de aarde.²

Ja, deze monsterstorm komt sowieso ons wel dicht op de huid.
 Want God had deze aarde toch vastgezet?
 De woeste zeeën waren in het begin toch door Hem bedwongen?
 Dus vanwaar dan toch dat allesvernietigende geweld van het water?
 De diepste oorzaak ervan zijn wij, als mens!
 Wijzelf waren het die onze stem verhieven tegen God.
 Aan ons is het te wijten dat deze aarde zucht en kreunt.
 En als het aan ons ligt, worden de stormen alleen maar heviger.
 Vastheid is bij geen mens en dus ook geen klimaatop te vinden.
 Dat is pas echt een ramp van ongekende omvang!

*

[3]

Waar vinden wij dan wél vastheid?

In de hemel!

De stromen verheffen inderdaad hun stem,
 ondanks het feit dat de HEER deze wereld heeft vastgezet.

Zelfs luid verheffen de stromen hun stem.

Máár boven het geraas van de wijde wateren
 is hoog in de hemel de machtige HEER.

² Zie *Nederlands Dagblad*, 12/11/2013, pag.8.

Psalm 93 wijst op die manier de weg uit het geweld van deze wereld.

Als de schrik je zo langzamerhand om het hart slaat:

boven het geraas uit is er een plek waar je weer rust vindt.

Ja, als je het gevoel kreeg, dat je door alle ellende *ingesloten* wordt:

volgens Psalm 93 is het juist precies andersom!

Kijk maar hoe deze psalm is opgebouwd:

de stromen die hun stem verheffen, almaar sterker en sterker, vers 3,

het staat hier *ingeklemd* tussen vers 1 en 2 over Gods troon die vaststaat

en vers 4 en 5 over de overmacht van de hemelse HEER.

Zie je hoe alleen al de opbouw van deze psalm boekdelen spreekt?

Niet het woeste geweld van deze wereld heeft het laatste woord,

nee, vers 5: Góds uitspraken zijn betrouwbaar,

en blijven tot in lengte van dagen.

Wat God zegt, is betrouwbaar...

Je kunt ook vertalen: het is duurzaam!

Nou, juist duurzaamheid is een hot item,

wanneer we wat aan de opwarming van de aarde proberen te doen,

en de rampzalige gevolgen daarvan.

Maar als je echt iets wilt hebben wat duurzaam is,

luister dan naar de weg die God je wijst in zijn woord.

Wat je van Hem hoort: zó is het, en zó zal het voor altijd blijven.

Heel mooi komt dat ook weer terug in Hebreeën 12.

Dé oproep in het gedeelte wat we zopas lazen is:

let op dat je Hem die spreekt niet afwijst.

Opnieuw klinkt er dus een stem, nu in het nieuwe verbond.

Een verrassende stem.

Want een stem die ons niet de schrik om het hart doet slaan

- wat op zich wel terecht is vanwege onze verantwoordelijkheid als het gaat om een wereld die helemaal kapot gaat –

maar een stem die veel krachtiger spreekt, met de taal van de liefde.

Want het probleem met Gods uitspraken,
zoals Psalm 93 daar over spreekt,
is natuurlijk dat die uitspraken wel duurzaam zijn
maar tegelijk een voortdurende aanklacht tegen ons!
Heiligheid is van Gods huis het sieraad...
Nou, als dat onze hoop moet zijn...
Hoe kunnen wij nou ooit heilig zijn?
Volmaakt, zoals God volmaakt is.

En toch zit ook in deze psalm al de hoop.
Want degene die zo hoog in de hemel troont,
onaantastbaar, met uitspraken die duurzaam zijn...
dat is de HEER.
Zo staat het er tot vijf keer toe in deze psalm.
Niet maar: *God*, ongenaakbaar boven ons verheven.
Maar de *HEER*, en die naam betekent: Ik zal er voor je zijn!

Zoals er ook gesproken wordt over zijn huis.
De HEER had zijn huis onder ons, in de tabernakel en de tempel.
Hoe scherp de voorschriften daarbij ook waren,
heiligheid was van dat huis inderdaad het sieraad,
de HEER woonde toch maar onder de mensen.
Hemel en aarde raakten elkaar.

Nou, nog veel sprekender wordt dat in het nieuwe verbond.
Dan verdwijnt namelijk de afstand tussen God en ons.
Heel de Hebreeënbrief spreekt erover.
Vrijmoedig mogen wij omgaan met God,
vanaf deze aarde onze hulp zoeken bij Hem in de hemel.
Waarom? Dankzij dat bloed van Jezus, dat krachtiger spreekt dan Abel.
Het bloed van Abel riep namelijk om *vergelding*,
maar het bloed van Jezus sprak van *verzoening*!

Nu is er pas echt hoop voor ons,
als het woeste geweld in deze wereld opklinkt.
Want boven het geraas van de wijde wateren
is maar niet hoog in de hemel de machtige HEER,
een God die er voor ons wil zijn
maar voor wie we toch ook nog moeten sidderen van angst
omdat zijn uitspraken ergens ondraaglijk zijn...
nee, die HEER spreekt ook veelbelovend vanúit de hemel:
het koninkrijk is nu dichtbij jullie gekomen,
een koninkrijk dat onwankelbaar is,
een samenleving die niet meer kapot te krijgen is.

Kijk eens wat een feest het nu al in de hemel is.
Duizenden engelen zijn er in vreugde bij elkaar,
er is een complete gemeenschap van mensen die nu nog leven op aarde
maar die al zijn ingeschreven in de hemel
en daarom blij zijn met een vreugde die ongekend is,
ja er zijn ook al de mensen die in Christus gestorven zijn
en die tot volmaaktheid gekomen zijn.
Inderdaad: de heiligheid is van uw hemelse huis het sieraad,
en met die heiligheid worden zondige mensen bekleed!

De hoop voor de wereld, dat zijn wij.
Wij die juist eerst verantwoordelijk waren voor al het *leed* in de wereld.
Door het bloed van Jezus mogen wij nu wegwijzers zijn naar het *leven*.
Inderdaad, er wankelt nog van alles, en eigenlijk steeds meer.
Dat is ook onafwendbaar.
Alles op deze aarde en in de lucht zal wankelen en verdwijnen.
Maar Gods doel daarmee is dat blijft wat onwankelbaar is.
Gods uitspraken zijn betrouwbaar,
zijn wetten zijn duurzaam, ze zijn er en ze zullen er altijd blijven.
En wij zullen naar die goede orde van God gaan leven, volmaakt.

Dat is dus ook de boodschap vandaag.

Kijk om je heen, let op zo'n ramp als op de Filipijnen.

Herken hoe inderdaad alles wankelt, en zal worden weggespoeld.

Niet alleen daar, maar net zo goed hier bij ons.

Alles wat zo vertrouwd voor ons is.

Alles wat wij on-roerende goederen noemen,

het is vergankelijker dan je denkt.

En kijk vervolgens omhoog, luister naar de belofte van de Here Jezus:

Het heeft mijn Vader behaagd jullie het koninkrijk te geven. (Luc.12:32)

Een koninkrijk, gebouwd op de betrouwbare uitspraken van God.

Waar jullie weer gaan leven vol goedheid,

één en al oog voor elkaar,

trouw richting de ander, van wie je zelfs houdt, onvoorwaardelijk.

Alsjeblieft, voor jullie, dankzij het bloed van Jezus.

Zou je dat koninkrijk niet met beide handen aanpakken?

Het in dankbaarheid aanvaarden? (Hebr.12:28)

*

[4]

Allemaal goed en wel, denk je misschien.

Maar wat kopen de mensen op de Filipijnen hiervoor?

Wat koop jij ervoor als je door leed wordt overspoeld?

Zoals een andere psalm het bezingt, Psalm 42:8:

"De roep van vloed naar vloed, de stem van uw waterstromen –
al uw golven slaan zwaar over mij heen."

En even later zegt diezelfde psalmist, vers 11:

"Mij gaat door merg en been de hoon van mijn belagers,
want ze zeggen heel de dag: 'Waar is dan je God?'"

Is dat niet dé vraag bij zo'n ramp: waar is die machtige God dan nu?

Daarvoor wil ik u even meenemen naar Jesaja 51.

Waar de mensen precies datzelfde gevoel hadden.

Gods eigen volk, verbannen uit het beloofde land,

al sinds jaar en dag gevangen in Babel.

Hoezo: de HEER is koning, met hoogheid is hij bekleed?

Hoezo: de HEER is met macht bekleed en omgord?

Lees dan eens wat de profeet uitroept in Jesaja 51:9:

“Ontwaak, ontwaak, arm van de HEER,

en bekleed u met kracht!”

Hoor je? Precies die woorden uit Psalm 93!

Nu niet als belijdenis, maar als noodkreet richting de hemel.

Oftewel: zoals u zich in Psalm 93 openbaart,

laat u alstublieft vandaag ook zo zien!

Een hartstochtelijk gebed,

ja een claimen van de betrouwbare uitspraken van de HEER:

zo zou het toch zijn, tot in lengte van dagen?

“Ontwaak als in de dagen van weleer, als in lang vervlogen tijden.”

Zijn wij daar misschien te cynisch voor geworden, met z'n allen?

Natuurlijk, het is allemaal wel waar,

prima om er op zondag over te zingen.

Maar in de praktijk van alledag is God toch vaak ver weg.

Zo werkt het gewoon niet.

Zo'n ramp ook, dat is toch gewoon de natuur,

en het is toch waarschijnlijk ook de opwarming van de aarde...

Maar de profeet Jesaja laat zien

wat je in de praktijk kunt met een psalm als Psalm 93:

klamp er de HEER mee aan:

U bent toch bekleed met kracht, laat die kracht nu alstublieft zien!

Beteugel de woeste stormen, zodat de mensen kunnen leven.

Ja, misschien ligt het eigenlijke probleem dáár wel.

Niet dat *de HEER* om zo te zeggen wakker moet worden, maar *wij*!

Even later is dát namelijk wat de profeet zegt (51:17):

“Word wakker, word wakker, Jerúzalem, sta op!”

En een eindje verder (52:1):

“Ontwaak, ontwaak, Sion, en bekleed je met kracht!

Bekleed je met pronkgewaad, Jeruzalem, heilige stad.”

Zo kunnen monsterstormen ook de megafoon zijn van God

die een in slaap gesukkeld wereld wakker roept:

kijk dan toch eens, zie dan toch wat er van Mijn wereld geworden is,
mens, waar ben je, waar zit je, waarom ben jij *Mij* vergeten?

En dat is dan júist en alleréérst een oproep aan Gods eigen volk.

In Jesaja 51 was dat zo, in Hebreëën 12 precies hetzelfde.

Een complete kerk dreigt daar in slaap te vallen.

En het is echt alle hens aan dek om ze weer wakker te krijgen.

Zien jullie nog wel hoe geweldig Jezus is?

En het koninkrijk dat door Hem dichtbij gekomen is?

Besef je nog wel wat een wonder dat is,

dat je voor God niet meer in elkaar hoeft te krimpen van angst

maar juist mag exploderen van vreugde omdat Hij weer leven geeft?

Leven dat nooit meer bedreigd wordt door dood en verderf.

Een wereld die nooit meer wankelt maar voor altijd blijft.

Als je dít niet met beide handen aanpakt, houd je niks over!

Dan kies je er zelf voor

om door het vuur van Gods heiligheid te worden verteerd.

Het vuur dat alles wegbrandt

wat door de zonde is aangetast.

Maar dat is niet wat God wil.
 Hij wil juist dat alle mensen worden gered.
 Luister dan alsjeblieft naar hem die spreekt.
 Het bloed van Abel roept om vergelding.
 Maar het bloed van Jezus spreekt juist van verzoening.
 Láát je dan ook met God verzoenen.
 Aanvaard dankbaar het nieuwe leven dat Hij wil geven,
 zodat je God leert dienen op een manier waar Hij intens van geniet.
 Moet jouw wil geschieden?
 Of toch liever die van Hem, op aarde zoals in de hemel?
 Zodat je in de hemel vastheid vindt voor je leven hier op aarde.

*

[5]
 Hoe kun je hier nu praktisch mee aan de slag?
 Hoe voorkom jij dat je Hem die spreekt niet afwijst?
 Door allereerst te gaan luisteren naar Hem.
 En niet alleen maar luisteren, maar vooral ook: willen leren.
 Zoals Jezus zijn eerste discipelen voorhield na Pasen. (Matt.28:16v)
 Waar sommigen van hen nog hun twijfels hadden,
 kwam Hij op hen toe en zei:
 "Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde.
 Ga dús op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen..."
 Maak ze dus tot niet tot doe-het-zelvers in Gods koninkrijk,
 maar tot leerlingen: mensen die elke dag weer willen leren van Jezus.
 Wil ik dat? Wilt u dat?

Maar wát leer je dan van Jezus?
 Wel, zegt Hij even later, alles wat ik jullie opgedragen heb.
 Daarmee verwijst Hij naar de bergrede, in Matteüs 5-7.
 Misschien een mooie toepassing om die de komende week te lezen.

En je dan steeds weer af te vragen,
niet: kan ik dit? Maar: zou ik dit graag willen, om zo te leven?

Me niet langer door zorgen te laten beheersen,
maar de controle los te laten.

Niet langer op alles en iedereen kritiek te hebben,
maar het oordeel los te laten.

Niet langer me door geldzaken te laten beheersen,
maar me blij te laten maken door wat Jezus mij geeft.

Niet langer me druk te maken wat anderen van me vinden,
maar gericht te zijn op mijn Vader in de hemel
die mij ziet en ervan geniet als ik met en voor Hem leef.

Niet langer muren op te trekken, een masker op te zetten,
maar de ander die wat tegen mij heeft op te zoeken
en erop uit te zijn om me met hem of haar te verzoenen.

Niet langer erop uit te zijn
om die ander betaald te zetten wat hij mij heeft aangedaan
maar figuurlijk hem of haar de andere wang toe te keren.

Niet langer de mensen om mij heen in twee groepen te verdelen
van mensen die ik wel mag
en mensen waar ik van alles tegen heb
maar juist de mensen die ik niet moet lief te hebben.

Dat is uiteindelijk de enige manier
om Hem die spreekt niet af te wijzen.
Dit is namelijk het enige koninkrijk dat onwankelbaar is.

Nogmaals, de vraag is niet: kán ik dit, maar: zou ik dit willen?

En zo niet, besef je dat Jezus het wél wil?

Ja dat Hij hier zijn eigen bloed voor gegeven heeft?

Om dit leven aan u en aan jou en aan mij te kunnen geven!

Het laatste Bijbelboek laat zien wat er allemaal in deze wereld gebeurt.

Daar word je niet vrolijk van, het word alleen maar erger!

Totdat God het gordijn van de hemel als het ware even wegschuift:

daar héb je Hem, de Koning die met macht en hoogheid is bekleed!

En vervolgens heeft die Koning een boekrol in zijn rechterhand.

Een boek met daarin alle ellende van de wereld,

maar dan zó dat het ergens naar toe gaat,

namelijk naar een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Alleen... wie is het waard om die boekrol te openen?

Wie leeft er precies zoals Jezus het ons in de Bergrede leert?

Niemand! Is het niet om te huilen?

Hoe hopeloos kan het zijn, ja hoe uitzichtloos voor deze wereld?

Tótdat er een stem klinkt: je hoeft niet te wenen,

want de leeuw uit de stam Juda heeft overwonnen,

en daarom mag hij de boekrol openen. (Opb.5)

Daardoor vinden wij mensen weer vastheid.

Want in de hemel is onze Heer, en Hij regeert ook in ons hart!

Er is een prachtig Afrikaans lied wat hierover gaat.

Ook voor Nederlanders is dit denk ik goed te volgen.

Laten we daarnaar kijken en luisteren

om daarna zelf ook dit evangelie te beamen met Psalm 93.

<http://www.youtube.com/watch?v=FDepI dB3FEI>